

3. Odpoveď ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Richtera na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky S. Gaborčákovej podanú 14. novembra 2017 vo veci monitoringu dodržiavania zmluvných podmienok denných stacionárov

Ján Richter

minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 14-12-2017		
Číslo spisu: PREDS - 480/2017		
Listy 1/-	Prílohy: 1/4	
RZ	ZH	LU

Bratislava 11. decembra 2017
Číslo: 7410/2017-M_OPVA-48710

Vážená pani poslankyňa,

v súvislosti s Vašou interpeláciou vo veci monitoringu dodržiavania zmluvných podmienok denných stacionárov, ktorý vykonávalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky si k jednotlivým otázkam dovoľujem uviesť nasledovné:

1. U koľkých denných stacionárov boli na základe výsledkov kontroly zistené závažné nedostatky, ktoré sú dôvodom na výmaz denného stacionára z registra poskytovateľov tejto sociálnej služby?

Ministerstvo nemá legitimitu rozhodovať o naplnení právneho dôvodu výmazu z registra poskytovateľov sociálnych služieb, a tým zániku oprávnenia na poskytovanie sociálnej služby v individuálnych prípadoch. Zákomom o sociálnych službách je táto pôsobnosť ustanovená vyšším územným celkom, ktoré majú postavenie správneho orgánu vo veciach súvisiacich s registráciou poskytovateľov sociálnych služieb. Na základe skutkových zistení v rámci vykonávania monitoringov u vybraných poskytovateľov sociálnej služby v denných stacionároch, ako prijímateľov finančnej podpory na spolufinancovanie tejto sociálnej služby z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva (poskytovateľov sociálnej služby v dennom stacionári vybraných na základe analýzy rizík – posúdením výrazných regionálnych odlišností medziročného nárastu počtu miest v denných stacionároch s požiadavkou ich spolufinancovania zo štátneho rozpočtu, vybavenosť územného obvodu obce dennými stacionármi s počtom miest vo výraznom nepomere k počtu obyvateľov, prevádzkovanie denných stacionárov poskytovateľom v územných obvodov viacerých obcí, poznatky zo zúčtovania poskytnutých finančných prostriedkov za predchádzajúci rozpočtový rok) ministerstvo jednostranne vypovedalo zmluvu o poskytovaní finančného príspevku zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sociálnej služby v dennom stacionári tým poskytovateľom tejto sociálnej služby, u ktorých boli odhalené závažné porušenia zmluvných záväzkov z tejto zmluvy. Zároveň podalo na registračné miesto, ktorým je príslušný vyšší územný celok, podnet na ich výmaz z registra poskytovateľov sociálnych služieb v prípadoch, ak porušenie zmluvných záväzkov z uzatvorenej zmluvy bolo zároveň podľa názoru ministerstva porušením podmienok na zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR rovnako apeluje na samosprávne kraje, aby zintenzívnili kontroly plnenia podmienok na zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb i počas poskytovania

sociálnej služby, a to v záujme ochrany prijímateľov sociálnej služby, ale i napĺňania účelnosti vynakladaných verejných prostriedkov.

2. Aké nedostatky boli považované za závažné nedostatky, ktoré sú dôvodom na výmaz poskytovateľa z registra poskytovateľov sociálnej služby?

Možno konštatovať, že najzreteľnejším dôvodom pre výmaz poskytovateľa sociálnych služieb z registra, ktorý odhalili monitorings bolo, že poskytovateľ sociálnej služby nezačal poskytovať sociálnu službu do šiestich mesiacov odo dňa zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Za porušenie zmluvných záväzkov z uzatvorenej zmluvy, ktoré je zároveň podľa názoru ministerstva porušením podmienok na zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, resp. možným naplnením niektorého z právnych dôvodov výmazu z registra poskytovateľov sociálnych služieb sa považujú tieto zistenia:

- z hľadiska obsahu poskytovaných odborných, obslužných a ďalších činností a cieľovej skupiny klientov, ktorým je poskytovaná nejde, podľa zistenia a z neho vyplývajúceho právneho názoru ministerstva o sociálnu službu v dennom stacionári, ale o sociálnu službu v dennom centre (bývalý klub dôchodcov), resp. sociálnu službu v jedálni,
- nie je podľa zistenia a z neho vyplývajúceho právneho názoru ministerstva plnená požiadavka bezbariérovosti zariadenia – denného stacionára,
- na poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári nie sú podľa zistenia a z neho vyplývajúceho právneho názoru ministerstva plnené personálne podmienky (personálny štandard, kvalifikačné predpoklady),
- na poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári nie sú podľa zistenia a z neho vyplývajúceho právneho názoru ministerstva vytvorené hygienické podmienky,
- poskytovateľ sociálnej služby v dennom stacionári podľa zistenia a z neho vyplývajúceho právneho názoru ministerstva nezačal poskytovať túto sociálnu službu do šiestich mesiacov odo dňa zápisu do registra.

3. Koľkým poskytovateľom bola na základe výsledkov kontroly do dnešného dňa vypovedaná zmluva, resp. odstúpenie od zmluvy a u koľkých poskytovateľov sa tento zámer plánuje vykonať v budúcnosti?

Ministerstvo na základe monitoringu pristúpilo ku krokom, ktoré viedli k ukončeniu financovania 49 stacionárov u 34 poskytovateľov sociálnej služby denný stacionár, a to konkrétne:

- v 1 prípade ministerstvo pristúpilo k odstúpeniu od zmluvy, ktorá sa týkala 3 denných stacionárov, s povinnosťou prijímateľa finančného príspevku vrátiť celý poskytnutý finančný príspevok v roku 2017,
- v 10 prípadoch ministerstvo pristúpilo k vypovedaniu zmlúv, ktoré sa týkali 18 denných stacionárov,

- bolo vyhotovených 23 dodatkov k zmluvám, ktorými bolo ukončené financovanie 28 denných stacionárov.

4. Realizoval sa zámer ministerstva nárokovat' si vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov u poskytovateľov, ktorí závažne porušili zákonne podmienky? Koľko poskytovateľov sociálnych služieb muselo ministerstvu vrátiť peňažné príspevky a v akej výške, o akých poskytovateľov sa menovite jednalo?

Ministerstvo na základe monitoringu odstúpilo od zmluvy s jedným poskytovateľom sociálnej služby – KALYPSO n. o., Košice, u ktorého boli zistené závažné nedostatky, ktoré boli aj dôvodom na podanie podnetu na výmaz z Registra poskytovateľov sociálnych služieb na príslušný vyšší územný celok. Daný poskytovateľ sociálnej služby bol povinný vrátiť poskytnutý finančný príspevok v plnej poskytnutej sume a to vo výške 132 480,- eur. Nakoľko poskytnutý finančný príspevok nebol vrátený späť na ministerstvo, sekcia ekonomiky odstúpila pohľadávku štátu odboru právnych služieb na vymáhanie súdnou cestou.

Všetci poskytovatelia sú povinní zaslať ministerstvu zúčtovanie poskytnutého finančného príspevku a v prípade, že finančný príspevok nebol použitý na ekonomicky oprávnené náklady ministerstvo podnikne ďalšie kroky na vrátenie neoprávnene použitého finančného príspevku.

5. Boli výsledky kontroly zohľadnené a zapracované do vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (tlač 663), ktorý bol prerokovaný v 2. čítaní na ostatnej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky a bude schvaľovaný na novembrovej schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky?

Na základe poznatkov zistených MPSVR SR z realizovaných monitoringov v roku 2017 u vybraných poskytovateľov sociálnych služieb v denných stacionároch v súvislosti s poskytovanými finančnými prostriedkami z MPSVR SR na spolufinancovanie denných stacionárov boli vykonané aj úpravy vybraných právnych vzťahov pri poskytovaní sociálnych služieb zamerané najmä na rozsah poskytovaných odborných činností pri poskytovaní sociálnej služby v dennom stacionári, úpravu v rámci konania o zápise do registra poskytovateľov sociálnych služieb, transparentnosť hospodárenia, úpravu obsahových náležitostí uzatváraanej písomnej zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v dennom stacionári, úpravu personálneho normatívu v dennom stacionári. Konkrétne:

- zodpovedný zástupca za odborné poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári musí byť novo v pracovnom pomere k poskytovateľovi tejto sociálnej služby (doterajšia právna úprava umožňovala uznanie akéhokoľvek pracovnoprávného vzťahu),
- v rámci konania o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, ak pôjde o zápis druhu sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb (teda aj v dennom stacionári) povinnosť príslušného vyššieho územného celku, ako registračného miesta v rámci dokazovania je vykonať aj ohliadku miesta poskytovania sociálnej služby s vypracovaním zápisnice,

- ustanovenie povinnosti poskytovateľa sociálnej služby (aj poskytovateľa sociálnej služby v dennom stacionári) zverejniť na svojom webovom sídle, a ak ho nemá, na inom verejne dostupnom mieste priemerné ekonomicky oprávnené náklady za predchádzajúci rozpočtový rok najneskôr do konca februára príslušného rozpočtového roka, a v štruktúre ich jednotlivých nákladových položiek najneskôr do konca apríla príslušného rozpočtového roka,
- novo ustanovená povinnosť v rámci písomnej zmluvy o poskytovaní sociálnej služby ak ide o ambulantnú sociálnu službu v zariadení (teda aj v dennom stacionári) v rámci podstatných náležitostí tejto zmluvy uviesť aj čas poskytovania sociálnej služby v hodinách počas pracovného dňa,
- novo ustanovený personálny normatív pri poskytovaní sociálnej služby v dennom stacionári,
- v rámci právnej úpravy rozsahu poskytovaných odborných činností pri poskytovaní sociálnej služby v dennom stacionári sa novo ustanovilo poskytovanie výchovy, ak sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba deťom.

s pozdravom

Vážená pani
Soňa G a b o r č á k o v á
poslankyňa
Národnej rady
Slovenskej republiky
B r a t i s l a v a

